

ס א ב מיי פ"ו מהל' עירובין הלכה י טור ש"ע א"ח ס' טע סעף ג:
ס ב ג מיי פ"ה מהלכות כלאים הלכה יט:
ס ב ד מיי פ"ב מהל' י"ע הלכה ט טור ש"ע א"ח ס' מקום סעף ט:
ס ב ג מיי פ"ה מהלכות כלאים הלכה יט:
ס ב ד מיי פ"ב מהל' י"ע הלכה ט טור ש"ע א"ח ס' מקום סעף ט:

ריבוי חגנאל

אוקימנא בבור העומד בכרימלית ונתכוון לשבות למעלה, והבי שבות דקאמר כל משום שבות לא גזור רבנן עליו בין השמשות. נתנו בראש הקנה כר עד בתלוש ונעוץ. ש"מ דלא היריד בפירוב אבל בתלוש ונעוץ. מכלל דבתוכו לקרקע אסור. כמאן רבנן דפליגי על ר' ואמרי כל משום שבות גזור עליו בין השמשות. ואקשינן רישא דהני נתנו באלין אוקימנא ר"ה, סיפא דהני נתנו בראש הקנה שהוא תלוש ונעוץ לרבנן, רישא רבי וסיפא רבנן, אמר רב כהא א"ר, רישא רבי וסיפא רבנן, רבינא אמר כולה רבי היא, ובקה מחובר אמאי לא, גזירה גזר כיון דהוא אינו יכול לנטותן שמא יקטמנו. הריהו פולמוסא דאתא לתהרעא, אמר רב נתמן לתלמידיו פוקו כבשו כבשורה באגמא, פ"י כיבשו, כופר הקנים שבאגם נתנו עליהן עפר כרזי שיהו נוחים לישוב עליהן בשבת. והקשו עליו איך אתה מורה לעשות כן, וכי מותר להשתמש בקנים המחוברים לקרקע. והאנן תלוש ונעוץ תנן, תלוש ונעוץ אין מחובר לה, ופירק מתיב בקנים עורדין חזקים שהן כמין אילן, ואם יבא (להשוות) [להשתמש] כמין כיון שהן חזקים ואינו יכול לנטותן וליטול העירוב שעל ראשו, גזירה שמא יקטמו. כי קאמינא בקנים דקין (שאין) [שיאנן] עורדין שהן כמין ירק ונוחים להרכיב ולא אתי לקוטמן, דהני לאו מין אילן נינהו ולא גזרי בהו רבנן, ובריק נמי דמפריך ליהנות דהא קשין הן לא מיפרכי לפיכך לא גזרי בהו. והביא רביה דלבריו משמתינהו דתנן הקנים מין אילן הם, ותניא הקנים מין ירק הם, קשיין אהרדי. ופירק הא דהני מין אילן בעורדין, והא דהני מין ירק כשאנן עורדין. ואסיקא קידה מין ירק הוא, אבל קידה לבנה מין אילן[ין] הוא. ויש מי שאמר אלקט: מתני' נתנו במגדל ונעל בפניו ואבר המפתח בו. ואקשינן כיון שאין יכול לנטול הוא במקום אחד ועירוב במקום אחר. אמאי נתן (איך) עירובו עירוב. ופירקין רב ושמואל דאמי' מתני' של בנין ור' מאיר היא דאמר במס' יום טוב בבית שמלא פירות וסתם מלא פירות וסתם ולא בשבת. ופירקין מתני' נמי ביום טוב קתני ולא בשבת. ואקשינן אי הכי הא דתני עלה ר' אליעזר אומר אם בעיר אבר עירובו עירוב כו', ואי ביום טוב שרי ליה לאיתויי מה לי בעיר ומה לי בשדה.

א' רמ"ע אבא וכו'. הוה מצי למימר משום דהנותן עירובו יש לו ד' אמות אלף דבעי לשנויי אפילו נתכוון לשבות מוח' לר' אמות מן הצד דומיא דרישא ולעיל גבי אילן לא רצה לתרץ דנתכוון לשבות מוח' לר' אמות דרגילות הוא לשבות בעיקרו של אילן:

והאורבנין. פ"ה אורשר"ש ואינו נראה לאותו כשהוקשה נעשה עץ גמור והוה ליה למחשב צברייתא לעיל ולחלק בין עורדין לשאינן עורדין כדמפליגי גבי קנים ונראה לי שהוא שם מין ירק: **ואמאי** הוא במקום אחד ועירובו במקום אחר. וא"ת והא השתא ס"ד דמגדל עץ איירי דהו כלי מדיקא משני הכא במגדל של לבנים עסקינן ועוד דסתם מגדל שזה"ש של עץ וא"כ מצי פריך הרי מותר לשבר את הכלי ולטול מה שבמכו כדתנן בפ' חצית (שבת דף קמט.) שובר אדם את החצית ליטול ממנה גרוגרות וטעמא דלאמר בסמוך * משום דאין בנין וסמירה בכלים ו"ל דמשמע ליה במגדל גדול דשייך ציה בנין וסמירה דאי בקטן דהו כלי מ"ט דר"א דפליגי ועוד דכלי נמי שייך בנין וסמירה כדאמר בשבונה (שם דף קפ.) הא מילן דעיל שופתא צקופינא דמרח חייב משום צונה והא דקאמר בסמוך דמר סבר כלי הוא ואין בנין בכלים כו' היינו צהנהו דלאמר נוטלין אצל לא ממוזין דלא הו בנין וסמירה גמורה או כדמוקין במסקנא דמנעול קטיר צמינתא ומדמוקין לה צקטיר צמינתא משמע דווקא דצכי שרי אצל לשבר הכלי ולקלקל אסור דשפיר שייך בנין וסמירה בכלים והא דשרי לשבר חצית הא מוקי לה צבינה פרק המביא (דף ג.) דמסקתין פירוש חמיכות המדובקות יחד ואף על גב דאליבא דרבי אליעזר דלאמר קטמו להריח צו פטור אצל אסור מוקי לה צמסקתין דפריך ולית ליה לר"א שובר אדם את החצית וכו' לרבנן נמי כרץ לאוקומא הכי דמודיס אי הוה חייב חטאת לחצות צו שינוי דהו אסור בקטמו להריח והא דבעי לרז שעת צפרק חצית (שבת דף קמט.) מהו למצרו חציתא צבוריתא צמסקתין איירי וימיהו צירושלמי קאמר אמתני' דהכא דלא דמינא דמגדל של אצל חייב חטאת חצית וכו' לרבנן נמי דכלל מוסקתין נמי שרי בכלי של עץ: **נ"ו** במקום הפחת. פירש"י ולא מיתסר משום מוקפה דסתמא כר"ש וקשה למהר"י דלאמר צריש צבינה (דף ג.) דצו"ט סתם לן תנא כרזי יהודה הא סתם לן תנא כר"ש נמי והך סתמא עדיפא דהוה צמרחא ומיהו רש"י תירץ צבינה דהא דנוטל ממקום הפחת לא חשיב מוקפה הואיל ולא הו מוקפה אלף משום פחיתא דהו דרבנן דמוקי בצאורה דליבני וכך נמי אמרין בהמביא (שם דף ג.) טבל מוכן הוא אלף שבת שאם עבר וטקנו מתוקן משמע דלא חשיב מוקפה כיון דלא רכיב עליה אסורה דאורייתא ולמהר"י נראה לתרץ דהך לא חשיב סתמא דלא מצי למייתי דצרי ר"ש דלפטר דר"ש סוכר דפוחת לכתחילה כר"מ היא דאמר ר' אליעזר דאורייתא את הדלושין דמצי למייתי צה דצרי ר"ש ולא קתני חשיב ודאי סתמא: **והאמר** ר' זירא ביו"ט אמרו וכו'. והוה מצי לאוקומ' כרזי צהני אורה דליבני לית * ליה אסורה אלף מדרבנן כדאמר בהמביא (פ"ה ג.) כיון דשרגיניהו אקניניהו אלף דמיחא ליה לאוקומה כרבנן כרזא דאוקי לעיל סיפא כרבנן וע"ל דאם כן טעמא דר"א דאסר משום דסבר כרבנן ולא ניחא ליה לאוקומא פלוגתייהו בצלוגתא דרבי ורבנן: **חסורי**

הכי גרסינן פשיטא רשות היחיד עולה עד לקיע וכו' היכי דסקלא נעיל ה"ג נחמא לחתם. ומאי אפילו. צור עמוק עשרה רה"י היא: **צור דקאי** כדמליט. כגון צקעה דהיינו שדות דהו צור רה"י ופסמו כדמליט: **מתני'** קונדם. פ"ו צלע"ז ואינס מחוצרים ט. וצגמ' פריך והאמר רישא רבי היא דלאמר לא גזרו צמחוצרין בין השמשות: **אפילו גבוה מאה אמה**. הואיל ואינו רחב ד' למטה לאו רשות היחיד הוא ואע"ג דלמעלה ד' דהא עירוב על גבי מייס ד' צעינן: **גב' טלוש** ונעוץ. הוא דהו עירוב אצל מחובר לא הוה עירוב משום דכי * צעי למשקליה משתמש צלין. גזירה שמה יקטום לפי שהקנה רך הוא איכא למיגזר שמה יקטום כי שקיל ליה אצל אילן קשה הוא וצין השמשות לשמא יעלה ויתלוש לא חיישין אצל לקטומה קנה ודאי היא חיידי דרכיכא מיקטומה ולאו שבות הוא אלף מלאכה דמייחב משום צוצר: **פולמוסא**. חיל המלך. היה מקום דחוק לתלמידים מפני אנשי החיל: **כנושי כנשי צאנמא**. לאו וכפו הקנים זה על זה הרכה כמין כסאות לשב עליהן: **לא טלוש ונעוץ לא**. אלמא קנים כלין הן ואסור להשתמש עליהן: * **עורדין**. שהוקפו כבר הרי הן כלין וכי שרינן צשאין עורדין צבוד הקנים רכין דהוו כירק וצירק לא הזכירו חכמים שבות: **עורדין אטדין** והיגין מיני קולים הן: קידן. צושם ששמו קידה: **אורכנין**. אורשר"ש: **קשיא**. קנים אקנין. פגם. **רוד"א**: **מתני'** ואינו המפתח עירובו עירוב. וצגמ' מפרש לה. וכגון שהמגדל צרה"י דאי הוה ציה מפתח לא הוה ציה שום אסור דהוה ועירובו צרה"י: **גב' ואמאי**. נהי דתריייהו צרה"י נינהו כיון דלא מצי שקיל ליה הוה ליה כשני מקומות: של לבנים. שמוח לסותרו וכדבעי לאוקומי בצאורה דליבני סדורות זו ע"ג זו כלל טיט ציינהו דלאו סמירה היא: דר"מ צמס' צבינה (פ"ה ג.) ונפתח. מאליו אפילו צו"ט ע"מנו: **נוטל ממקום הפחת**. ולא מיתסר משום מוקפה וסתמא כר"ש: **אף פוחת לכתחילה**. כדמוקי לה בצאורה דליבני דלאו סמירת אהל היא: **אם צעיר אבר**. המפתח: **עירובו עירוב**. דאי משכח ליה מצי מייתי ליה דרך חצירות וגרות וקרפפות שכולן רשות אחת הן כר"ש: **ואם צדה אין עירובו עירוב**. דאי נמי משכח ליה לא מצי לאיתויי ליה. וג' מחלוקות בדבר לת"ק בין צעיר בין צדה עירובו עירוב דמצי סתר ליה ולר' אליעזר דמתני' בין צעיר בין צדה אין עירובו עירוב דמיתסר לא מצי סתר ולית ליה דר"מ ואיתויי נמי לא מצי אי הוה משכח ליה דלית ליה דר"ש דגגות וקרפפות רשות אחת הן * ור' אליעזר דצרייתא סבר לה כרזי שמעון אי נמי ר' אליעזר דמתניתין לא איירי אלף צדה והוה ניהו רבי אליעזר דצרייתא: **אבל**

(א) [נעיל לב: ותי"ן]. (ב) [נעיל לב: ותי"ן]. (ג) [נעיל לב: ותי"ן]. (ד) [נעיל לב: ותי"ן]. (ה) [נעיל לב: ותי"ן]. (ו) [נעיל לב: ותי"ן]. (ז) [נעיל לב: ותי"ן]. (ח) [נעיל לב: ותי"ן]. (ט) [נעיל לב: ותי"ן]. (י) [נעיל לב: ותי"ן]. (יא) [נעיל לב: ותי"ן]. (יב) [נעיל לב: ותי"ן]. (יג) [נעיל לב: ותי"ן]. (יד) [נעיל לב: ותי"ן]. (טו) [נעיל לב: ותי"ן]. (טז) [נעיל לב: ותי"ן]. (יז) [נעיל לב: ותי"ן]. (יח) [נעיל לב: ותי"ן]. (יט) [נעיל לב: ותי"ן]. (כ) [נעיל לב: ותי"ן]. (כא) [נעיל לב: ותי"ן]. (כב) [נעיל לב: ותי"ן]. (כג) [נעיל לב: ותי"ן]. (כד) [נעיל לב: ותי"ן]. (כה) [נעיל לב: ותי"ן]. (כו) [נעיל לב: ותי"ן]. (כז) [נעיל לב: ותי"ן]. (כח) [נעיל לב: ותי"ן]. (כט) [נעיל לב: ותי"ן]. (ל) [נעיל לב: ותי"ן].

הגהות הב"ח

(א) גב' אי נעמעה אמאי הוא במקום אחד: (ב) רש"י ד"ה טלוש וכו' משום דכי שקיל ליה משתמש: (ג) ד"ה עורדין שוקפו וכו' שבות הס' ואח"כ מ"ה אטדין ומיב' עורדין נמחק: (ד) תוב' ד"ה והאמר וכו' דלעני לית בייה אסורא:

גליון הש"ס

גב' והני אריך הקנים והקידן. עי' צריש פ"ה מ"ח דללאים:

לעוי רש"י

פ"ו [נעיל לב: ותי"ן]. יתר. כלוסם. אורשר"ש [אורייתא]. עירובו. רוד"א. פיגם (צמח).

מוסף רש"י

רשות היחיד עולה עד לקיע. כל אחר שכנגד רה"י, בין אחר חצר בין אחר עמון צה"ר גבוה * ומהלך ד' כנגדו עד לקיע שם רשות היחיד עליו שבות * כל דבר שהוא משום שבות לא גזור עליו בין השמשות. דעות שגורות חכמים אלף בשבת ודאי ולא בין השמשות (שבת ה.) גזור עליו בין השמשות. כשבת ע"מנו (ועיל ל.) ונפתח. מאליו, נוטל ממקום הפחת. ולא אמרין מוקפין ממנה אסור הן, דאין יכול לפתחו צו"ט ופסח דעמו מייניהו, רכין דלא הוה פחתמו איכורא דאורייתא, כדמוקין ליה בצאורה דליבני, לאו מוקפה נינהו, כדאמר גבי טבל (נ"ו ביצה ד.) שהוא מוכן אלף שבת שאם עבר וטקנו מתוקן (ביצה ל.) באוריא דליבני, סבור של אגנים כלל טיט (שם).

אחת הן * ור' אליעזר דצרייתא סבר לה כרזי שמעון אי נמי ר' אליעזר דמתניתין לא איירי אלף צדה והוה ניהו רבי אליעזר דצרייתא: **אבל** אסורה דאורייתא ולמהר"י נראה לתרץ דהך לא חשיב סתמא דלא מצי למייתי דצרי ר"ש דלפטר דר"ש סוכר דפוחת לכתחילה כר"מ היא דאמר ר' אליעזר דאורייתא את הדלושין דמצי למייתי צה דצרי ר"ש ולא קתני חשיב ודאי סתמא: **והאמר** ר' זירא ביו"ט אמרו וכו'. והוה מצי לאוקומ' כרזי צהני אורה דליבני לית * ליה אסורה אלף מדרבנן כדאמר בהמביא (פ"ה ג.) כיון דשרגיניהו אקניניהו אלף דמיחא ליה לאוקומה כרבנן כרזא דאוקי לעיל סיפא כרבנן וע"ל דאם כן טעמא דר"א דאסר משום דסבר כרבנן ולא ניחא ליה לאוקומא פלוגתייהו בצלוגתא דרבי ורבנן: **חסורי**

יום טוב בבית שמלא פירות וסתם מלא פירות וסתם ולא בשבת. ופירקין מתני' נמי ביום טוב קתני ולא בשבת. ואקשינן אי הכי הא דתני עלה ר' אליעזר אומר אם בעיר אבר עירובו עירוב כו', ואי ביום טוב שרי ליה לאיתויי מה לי בעיר ומה לי בשדה.